

52 122-5

Muz 727

7. m. 1942. sz. rendelet.

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 242

KEZELÉSI SEGÉDLET

a 36 M lgv. gá. rejtőhálo felszerelés számára

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

52 122

BUDAPEST, 1942.

ATTILA-NYOMDA RT. II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA. 3-5. SZ.

Muz 727

H. M. 87.837/eln. 7. m. 1942. sz. rendelet.

KEZELÉSI SEGÉDLET

a 36 M. lgv. gá. rejtőháló felszerelés számára

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST, 1942.

ATTILA-NYOMDA RT. II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA. 3-5. SZ.

ZMRA. TUD. KÖNYVTÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 242.

11.29) Attila-nyomda részvénytársaság Budapest,
II. kerület, Szász Károly-utca 3-5. — Telefon: 150-080.
Igazgató: KULCSÁR ANDOR.

TARTALOM:

	Oldal
I. Elnevezése — — — — —	5
II. Rendeltetése — — — — —	5
III. Műszaki leírása — — — — —	6
IV. Kezelése — — — — —	9
V. Kiképzése — — — — —	11
VI. Fénytani elvek a rejtőzésnél — — —	15
VII. Tüzelőállások minőségének osztályozása és alkalmazási sorrendje rejtőzési szem- pontból — — — — —	16

I. Elnevezése.

40 mm 36 M. légvédelmi géppágyú rejtőháló.

II. Rendeltetése.

A rejtőhálófelszerelés a 36 M. lgv. géppágyúk ellenséges figyelésének kikapcsolását hivatott elősegíteni, ott, ahol erre természetes adottságok hiányoznak.

A rejtőhálófelszereléssel a lgv. gá. légi és földi figyelés elleni rejtését egyaránt kialakíthatjuk, azonban csak tűzszünetekben. Tűzelés közbeni rejtése a kiadott rejtőfelszereléssel csak hevenyészett módon, rögtönözve oldható meg, ott, ahol ennek megvalósítására kilátás nyílik.

III. Műszaki leírása.

A 36 M. lgv. gá. rejtőhálófelszerelés alábbi elemekből áll:

1. 6 db. 6×6 m nagyságú hálóból. Ezen hálók szembősege 40×40 mm, fonalvastagsága 1.2 mm és kereszt-, valamint szegélyzsinórozással láttattak el.

Ezek közül 4 db. a gá., 2 db. pedig a tartozékok (célelemmérő és távmérő) rejtésére szolgál.

2. 1 db. 12×12 m nagyságú háló a vontatógépkocsi rejtőzésére. Ennek szembősege 120×120 mm, fonalvastagsága pedig 2.5 mm.

3. 48 db. drótcövek a hálók megfelelő kiegészítésére.

4. 120 db. karabiner (hálókapocs) a hálók egymáshoz kapcsolására.

A hálórészek parafinnal impregnáltak.

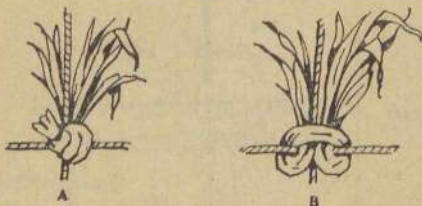
A hálókra festett suskót (kukoricacső borítólevelei) csomózzunk. A suskó festését házilag is elvégezhetjük. E célra vegyünk a suskó súlyának 0.5% mennyiségű I. G. Farbenindustrie Fr. a. M. gyártmányú Siriuslichtkhaki S. 10233 festéket és ezt keverjük össze a suskó súlyának 0.1% mennyiségű Siriuslichtgrau VGL festékkel. Ezen festékeveréket öntsük annyi forrásban levő vízbe, amennyi a festendő suskót a főzőedényben éppen ellepi. Ezután ebben a festékkoldatban egy órán át

festjük a suskót, majd öblítő nélkül, levegős helyen szárítsuk meg.

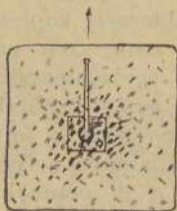
A hálók egymagukban nem rejtenek teljesen és átengedik az erősebb fénykülönbségeket, ezért kötözünk suskót rájuk, de azért is, hogy jobban olvadjanak színben és jellegben a terepbe.

A csomózás módját az 1. ábra szemlélteti.

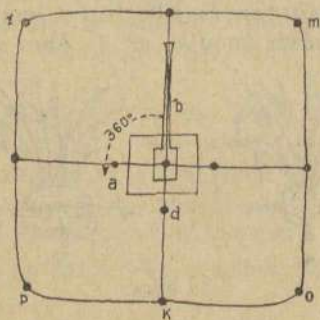
1. ábra.

A suskó sűrűségének elvét a 2. sz. ábra szemlélteti, ennek megfelelően az ágyú felett a legsűrűbb és a végek felé fokozatosan ritkul.

2. ábra.

Az alábbi ábrán a rejtőháló alkalmazását ismertetjük a légi figyelés elleni rejtésnél. E célból előbb bontsuk ki a hálót a hevederből és egyenként terítsük a gá-ra a 3. ábra szerint.

3. ábra.

A találkozót 0-val jelzett ponton a négy háló sarkait egy karabinerrel kapcsoljuk össze. A gá. forgórésze felett csak ezen az egyetlen helyen legyenek a hálók egybekapcsolva, hogy a gá. kezeléséhez csak ezt az egy karabinert kelljen kikapcsolni és a hálósarkokat a forgórészről ledobva, gyorsan tűzkész állapotba helyezhessük. Az ábrán feltüntetett a, b, c, d. pontokon kívül természetesen már végig összekapcsolhatjuk a hálót, ha ez szükséges volna.

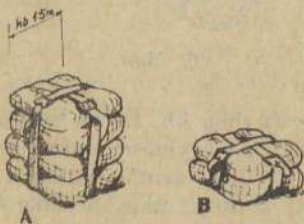
A hálót feszítsük ki mereven a drótcövekkel, az e, g, i. és k. pontokon. Ezen, valamint közöttük kívánczó kifeszítési pontok (pl. l, m, o, p.) határozzák meg a rejtés formáját légi figyelésnél. Helyük esetről-esetre változik, a későbbi fejezetekben leírt elvek szerint.

IV. Kezelése.

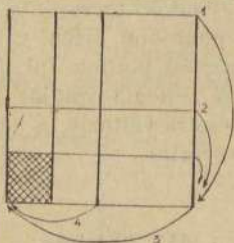
A 36 M. Igv. gá. rejtőháló alábbi összeállításban és módon álljon használatban:

1. Szállításnál:

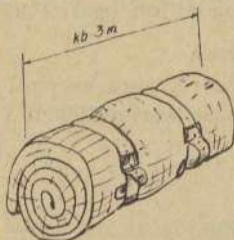
A hálókat az 5. ábra szerinti módon hajtsuk össze (a számozás sorrendjében és a nyilak irányában).

4. ábra.

5. ábra.

6. ábra.

Végeredményben kb. 1.5 m széles csomagokat kapunk, amelyeket egymásra rakva (először a gától származó 4 db-t, azután külön a tartozékhálókat, 2 db-t) 2 db. 2 m-es hevederövvel kötünk össze. Lásd 4. A., B. ábra.

A nagy gépkocsiháló csomagolását a 6. ábra szemlélteti. Itt szintén 2 db. 2 m-es hevederrel

gátoljuk meg a hálók széthullását. A karabinereket hálónkint, 20 db-t a hálók egy sarkában felfűzve, gyűjtjük össze.

A drótcövekeket 25 db-onkint fűzzük egy-egy megfelelő drótra, tehát 2 db. ilyen kötegünk lesz.

2. Málházása.

A málházási utasítás egy későbbi időpontban kerül kiadásra.

V. Kiképzése.

A rejtőhálók kezelése súlykolást igényel. Gyakorlattan a felállítása és szétbontása, valamint a rejtett gá. tűzkész állapotba helyezésének ideje lényegesen csökkenthető. De necsak az itt leírt rendszeres módot gyakoroltassuk, hanem ettől eltérő megoldásokat is, pl. amikor a hálófelszereléssel egyszersmind a földi figyelés elleni rejtőzést is kialakítjuk.

Legfontosabb legyen azonban az olyan körülmények iskoláztatása, amelyek a terephez való helyes idomulást eredményezik színben és jellegben.

A rejtőzést általában oly elképzelés alapján oldjuk meg, amikor a helyzetünk képét a terepen az elg. figyelési irányának szemléletében vizsgáljuk. Ehhez nagy gyakorlat szükséges, mert előfordulhat, hogy pl. egy megoldás a földi figyelésnél feltűnő, viszont a légi figyelésnél kiválóan a terep jellegébe olvad — és fordítva. Ilyen esetek több-

nyire nyílt terepen fordulnak elő, mert a rejtőeszköz bizonyos magassága folytán a földről nézve kiemelkedik a talaj szintjéről és a mögötte látható tájtól, illetve égbolttól erősen elüt. Viszont, ha merőleges irányból, a levegőből nézzük, úgy a háló a rákötözött különböző anyag révén kiválóan beleolvadhat környezetének optikai jellegébe. Ezért helyesen tesszük, ha rejtett tűzállásunkat a veszélyeztetett figyelési irányból többször ellenőriztetjük.

Az említettekben következik, hogy elsősorban a veszélyeztetett figyelési irányból szükséges rejtésünket tökéletesen kialakítani, míg a többi irány esetleg elhanyagolható.

A gá. rejtőhálófelszerelés alkalmazásánál a terepen az alábbi rejtőzési szempontok játszanak közre:

1. A légi figyelésnél — különösen nagyobb magasságokból — az árnyékok könnyítik meg a terepen lévő tárgyak felismerését. Ezért első kötelességünk legyen minden árnyékképződést, mind az önárnyékot, mind pedig különösen a vetett árnyékot kerülni. E célra szolgálnak a hálók, amelyeket olyan laposan feszítsünk ki, hogy rajtuk árnyék ne képződjék. Minél magasabb egy tárgy, annál nagyobb az árnyéka. Érdekünk tehát, hogy csak a legszükségesebb magasságig emeljük rejtőeszközünket a rejtendő tárgy fölé.

A hálókat mindig a talajig nyujtsuk ki, mert különben árnyékolja a talajt és ilyenkor hiába

egyezik a hálóra kötözött anyag színe a környezettel, a légi fényképen a háló lépcsőszerűen ugrik ki a terep szintjéből, ami által felismerhető lesz.

2. A földi figyelésnél ügyeljünk arra, hogy a rejtőeszköz olyan alacsony legyen, amint azt az ágyú kezelése és egyéb viszonyok lehetővé teszik. Mert amint ezt már említettük, minél magasabb, annál szembetűnőbbben válik el háttérétől. A földi figyelés elleni rejtőzést lényegesen megkönnyítjük, ha beássuk a gá-t.

3. A hálóra kötözött suskó színét az átlagos növényszínűzés alapján határoztuk meg. Valószínűleg ez az átlagszín a terepfedezet különböző színétől adott esetben kisebb-nagyobb mértékben eltér. Ezért többnyire szükséges lesz jellegzetes színű növényzetet a környezetből a hálóba dugdosni, vagy kötözni. Pl. friss fűvet, erdő szélén vagy cserjésben lombot, tarlón szalmát vagy szénát olyképp, hogy ezek fekvése lehetőleg egyezzen a terepen levő élő növényzet fekvésével. Ügyeljünk arra is, hogy a letépett élő növényeket ne egyenletesen szórjuk szét a hálón, hanem, amint ez a terepkörnyezeten látható, esetleg kisebb-nagyobb foltokban. Minél jobban közelíti meg optikailag a háló felülete a környezetének látszatát, annál nehezebben lesz felfedezhető.

Említett fedés azért is szükséges, mert az ágyú a hálón keresztül felismerhető lehet, a földi

figyelésnél körvonaláról, légi figyelésnél pedig árnyékaról. E célból kötözzük a suskót már eleve a 2. ábra szerint a löveg felett sűrűbben, viszont a végek felé fokozatosan ritkábban. Ezen elvet tartjuk be a letépett élő növényzet elhelyezésénél is a hálón. Fontos továbbá, hogy állandóan gondoskodjunk az élő növényzet pótlásáról a hálón, mert hervadásukkal a színük is változik. Ilyenkor ügyeljünk, hogy közvetlen környezetünk jellegét sem a fű, sem pedig a lomboszat letépésével ne változtassuk meg. Ezért a növényzetet tőlünk távolabbi tereprészekről szerezzük be.

4. Szántásokon és általában növényzet nélküli tereprészeken a rejtőháló eredeti állapotában csak kivételesen felel meg. Ezért az ilyen helyeket célszerű rejtőzési szempontból kerülni. Végzésükben célravezető lehet a hálókat sárba mártani és úgy helyezni a rejtendő tárgy fölé.

5. Külön fejezetét képezi a rejtésnek a nyomok eltüntetése. A letaposott munkahelyet olymódon tehetjük felismerhetetlenné, ha ennél sokkal nagyobb, tervszerűen megállapított területet tapostatunk le. Ezt célszerűen még a rejtőháló felállítására előtt végezzük el. Más esetben kaszáltassuk le a füvet, vagy gereblyéztessük a talajt stb.

Nehezebb a vontatók és egyéb járművek kéreknymait eltüntetni. Ha nyomuk az említett eljárással nem távolítható el, úgy vezessük tovább

olyképen, hogy egy kitaposott út látszatát keltjük. Ha a vontatók a szokásos mód szerint hurok-szerű nyomokat hagynak maguk mögött, ezek feltűnő és kétséget kizáró bizonyítékot szolgáltatnak az ellenségnek a terepen levő helyzetünkről és a lövegek számáról is.

6. Ha meggyőződésünk szerint a rejtőzésnek egyik formája sem alkalmazható eredményesen és tüzelőállásunk pontos helyét a terepen nem sikerül rejtőzéssel az ellenség elől eltitkolni, úgy színlelt állások létesítésével segítsünk az eseten. Színlelt állások ügyetlenül rejtett állások látszatát keltsék. Ha szembetűnnek, már nem tévesztik meg az ellenséget.

VI. Fénytani elvek a rejtőzésnél.

Egy tárgy rejtésénél először állapítsuk meg, hogy miért, illetve mivel tűnik ki a rejtendő tárgy környezetéből.

Színe és ragyogása, tónusa, azaz fény- vagy fénytelenége által, vagy alakja és körvonalai, esetleg ön- és vetett árnyéka következtében-e. Ilyen különbségek híjján a tárgy egyre nehezebben, hiányuk esetén pedig teljesen felismerhetetlen lesz.

Ebből következik, hogy minden rejtőzésnek négy alaptörvénye van:

1. A szín egyeztetése a háttérrel.
2. Az önárnyék eltüntetése.
3. Egységbontó színezés, azaz különböző színek és tónusok egymásmellé helyezése, miáltal a nagyobb felületek látszat szerint kisebb részekre esnek (tarkázás) és végül
4. A vetett árnyék eltüntetése.

VII. Tüzelőállások minőségének osztályozása és alkalmazási sorrendje rejtőzési szempontból.

1. Ha olyan helyen választjuk meg tüzelőállásunkat, ahol a terepfedezet minden mesterséges rejtőzést feleslegessé tesz. Pl. fák alatt, erdő szélén stb.

2. Ha olyan tereprészen választunk tüzelőállást, ahol a rejtőháló eredeti állapotában is a terephez illeszkedik, vagy már kisebb munkával is elérjük a terephez való optikai egybeolvadását.

3. Ha olyan helyen kényszerülünk tüzelőállásba menni, ahol csak nagyobb munkálatok árán tudjuk kialakítani rejtővédelmünket.

4. Ha tüzelőállásunk rejtésére nincs megoldásunk vagy lehetőségünk és csak színlelt állásokkal vezethetjük félre az ellenséget.

Említett sorrend szem előtt tartásával elvileg oda válasszuk meg tüzelőállásunkat, ahol ezt az ellenség nem sejtí, vagy nem keresi. Pl. ne álljunk

fel erdő szélére, vagy fasorba, stb. Ilyenkor domborodik ki a mesterséges rejtés, illetve a rejtőfelszerelés jelentősége, amelynek segélyével pl. egy réten is tüzelőállásba mehetünk, mert a rejtőhálókkal ki tudjuk alakítani a rét látszatát.

Természetesen az ilyen megoldásokat mindig nehezebb kivitelezni, mert nagy gyakorlatot és körültekintést igényelnek, de feltétlenül hálásabbak, mint pl. facsoportok utánzása.

Anyagkezelési utasítás.

Az anyag kezelésében a következő elvek az irányadók:

A fémrészek festése kopás esetén újra festendő, egyszer miniummal és utána kétszer (khaki) táborizöld olajfestékkel. Ezt mindig az illető csapat házilag intézze.

Az egymással érintkező fémrészek kielégítő zsírozottsága többször ellenőrizendő, amennyiben a zsírozás hiányos, haladéktalanul pótolandó. Különösen fontos ez akkor, ha az eszközök az összeállítás és szétbontás sulykolása céljából, használatban vannak.

A rejtőhálók tárolása mindig szellős, levegős helyen, lehetőleg száraz helyiségben történjék.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84729425

